

POMEMBNO!

AFRIŠKA PRAŠIČJA KUGA

www.afriskaprasicjakuga.si

ZA REJCE

- Pri delu z živalmi dosledno uporabljajte zaščitno obleko in obutev ter poskrbite za razkuževanje.
- Omejite dostop osebam na dvorišče oziroma v hleve s prašiči.
- Postavite razkuževalne bariere pred vhodom v hleve.
- Preprečujte stik med domačimi in divjimi prašiči (živali v izpustih, prosti reji,...).
- Kupujte živali iz preverjenih rej in dajte nove živali v izolacijo, preden jih dodate vaši čredi.
- S potovanj iz drugih držav ne prinašajte mesa in mesnih izdelkov.

ZA LOVCE, GOZDARJE ALI OBISKOVALCE GOZDA

- Če najdete poginulega divjega prašiča (enega ali več) ali pri divjih prašičih opazite znake, na podlagi katerih bi lahko posumili na APK (nenavadno obnašanje, neboječi, zaostajajo za tropom, ležijo...), to nemudoma javite na UVHVVR ali Center za obveščanje (112).
- Če ste hkrati tudi rejec prašičev: temeljito očistite oblačila, čevlje in opremo, ki ste jo nosili v gozdu. Preden pridete v stik z domačimi prašiči se preoblecite in si temeljito umijte ter razkužite roke.
- Z lovskega turizma ne prinašajte izdelkov (lovske trofeje, surovine in živila) z območij, kjer veljajo omejitve zaradi APK oziroma se prepričajte, da je to dovoljeno.

Več informacij najdete na spletni strani www.afriskaprasicjakuga.si.

© UVHVVR avgust 2019

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO
UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

Zaradi pojava APK se populacije divjih prašičev znatno zmanjšajo ali celo izginejo

Ostanki divjih prašičev, poginulih zaradi APK

Za APK je značilna visoka smrtnost, tudi do 100%

AFRIŠKA PRAŠIČJA KUGA

Afriška prašičja kuga (APK) je nalezljiva virusna bolezen domačih in divjih prašičev, za katero ni cepiva.

Za bolezen so značilne velike izgube, predvsem zaradi omejitev trgovanja in izvoza v tretje države.

V preteklosti je bila bolezen, kot že ime pove, omejena na države Afrike. Od leta 2014, ko se je prvič pojavila v Evropski uniji na območju baltskih držav, se je razširila še v sedem držav članic Evropske unije (EU) in nekatere sosednje države v regiji. APK je že vrsto let prisotna tudi na Sardiniji, kjer je bolezen endemična.

Z doslednim izvajanjem predpisanih ukrepov in tesnim sodelovanjem med vsemi vključenimi je od leta 2014 do sedaj bolezen uspelo izkoreniniti le Češki.

KLINIČNI ZNAKI

Domači prašiči

Klinični znaki niso specifični, vendar pa lahko ob poginu med prašiči različnih kategorij posumimo na APK. Bolezen je podobna klasični prašičji kugi (KPK). Lahko se pojavijo naslednji klinični znaki:

- nenaden pogin, brez očitnih znakov,
- povišana telesna temperatura (40,5 do 42°C),
- rdečina po koži (vršički ušes, repa, spodnjih delov okončin, deli prsi in trebuha),
- zmanjšan apetit, apatičnost, cianoza, motnje v koordinaciji, ki se pojavijo v 24 do 48 urah pred poginom,
- bruhanje, driska (včasih krvava) in izcedek iz oči in
- abortusi.

Smrtnost je lahko do 100%.

Divji prašiči

Pri divjih prašičih se bolezen kaže kot nenaden pogin večjega števila živali na določenem območju. Zaradi pojava APK se lahko populacije divjih prašičev na okuženih območjih znatno zmanjšajo ali celo izginejo.

PRENOS BOLEZNI

Bolezen se hitro širi, predvsem z neposrednim stikom zdravih domačih ali divjih prašičev z okuženimi (mrtvimi ali bolnimi) domačimi ali divjimi prašiči.

Ljudje ne zbolijo, vendar pa imajo pri širjenju bolezni ključno vlogo, zlasti lovci, predvsem preko:

- stikov z okuženimi živalmi in trupli (trupli),
- stikov z vsem, kar je prišlo v stik z virusom (npr. oblačila, vozila, druga oprema,...) ter
- hranjenja prašičev z mesom ali mesnimi izdelki okuženih živali (npr. klobase ali nekuhano meso) ali odpadkov, ki vsebujejo okuženo meso (npr. kuhinjski odpadki, pomije, vključno z drobovino).

EKONOMSKI POMEN

Pojav APK ima velik ekonomski pomen, saj škode, ki nastanejo zaradi pojava APK, prizadenejo predvsem:

- prašičerejo in gospodarstvo:
  - virus povzroča pogine prašičev;
  - na okuženem gospodarstvu se usmrti vse prašiče;
  - gospodarske izgube za kmete zaradi omejitev mednarodne trgovine z živalmi in mesom;
  - gospodarske izgube za lovce;
- divje živali in lov:
  - zaradi APK se populacije divjih prašičev znatno zmanjšajo ali celo izginejo;
  - omejitev ali popolna prepoved lova na okuženih območjih.

PREPREČEVANJE BOLEZNI

Pri preprečevanju bolezni igrajo lovci zelo pomembno vlogo, saj s svojim ravnanjem v veliki meri vplivajo na širjenje bolezni med divjimi prašiči – širjenje lahko omejijo ali pa pospešijo.

EU in pristojni organi v okuženih državah izvajajo številne ukrepe za nadzor in izkoreninjenje bolezni, pri čemer je ključnega pomena dobro sodelovanje z lovci (in njihovimi združenji) ter s kmeti (in njihovimi združenji). Lovci spremljajo zdravstveno stanje v populacijah divjih živali in imajo ključno vlogo pri varovanju zdravja živali, vključno z domačimi živalmi.

Bodite pozorni in vsako nenavadno obnašanje divjih prašičev prijavite na Center za obveščanje (112)

Če opazite nenavadno vedenje divjega prašiča ali če najdete mrtvega divjega prašiča, pomislite na možnost okužbe z APK in o tem **takoj obvestite** Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) ali Center za obveščanje na tel. št. 112.

Viri slik:

Dr. Edvīns Oļševskis, Food and Veterinary Service of Latvia,
www.peta.org, www.outdoorhub.com,
www.adventuresportsnetwork.com